

HUISDIER IN THE SPOTLIGHT

BETTA SPLENDENS

Eén van de eerste en bekendste tropische aquariumvissen is de *Betta splendens* (1910). In Nederland staat hij ook bekend als de Siamese kemp- of vechtvis. Hoewel de familie van de *Betta* nog diverse andere soorten bevat, zijn het vooral de gekweekte vormen van de *Betta splendens*-mannen met hun oneindige kleurencombinaties en diversiteit in vinvormen die hebben bijgedragen aan de populariteit van deze vissen. *Betta*'s zijn een lust voor het oog, maar zijn ook wat betreft gedrag en broedzorg erg interessant. Bovendien zijn de vissen niet al te moeilijk te verzorgen en te huisvesten.

TEKST: HANS KIERS, RUINEMANS AQUARIUM | FOTO: SHUTTERSTOCK EN HANS KIERS

De Betta's komen van oorsprong uit rustige en stilstaande, vaak ondiepe watertjes uit Thailand (het vroegere Siam) en Maleisië. Ze zijn hier te vinden tussen het riet of op de rijstvelden. De mannetjes verdedigen hier allemaal fel hun eigen territorium in afwachting van passerende vrouwtjes om mee te paren. Overigens lijken de kempvissen uit het wild niet veel meer op de gekweekte vormen die in dierenpeciaalzaken en tuincentra worden verkocht. Betta splendens vallen onder de zogenaamde labyrintvissen. Dat wil zeggen dat ze ook zuurstof uit de lucht halen en hierdoor in zuurstofarm water prima lange tijd kunnen overleven. Let wel op dat de temperatuur boven de waterlijn niet te warm wordt door bijvoorbeeld de lampen die erboven hangen. Ze kunnen hierdoor schade oplopen aan hun labyrintorgaan (een soort long).

In Azië werd het agressieve gedrag van de vissen vroeger uitgebuit door er wedstrijden en bijbehorende weddenschappen mee te houden. Men liet twee Betta-mannen met elkaar vechten en er was wat te verdienen door van tevoren de juiste winnaar te voorspellen en hier geld op in te zetten. Tegenwoordig worden er meer wedstrijden gehouden met Betta-mannen om het uiterlijk van de vissen, dus wie de mooiste vis heeft gekweekt. Voor echt unieke, mooie dieren worden astronomische bedragen betaald in Azië. In Europa gaan we daar wat nuchterder mee om, hoewel de prijzen toch wel behoorlijk per Betta-man-variant kunnen verschillen.

BETTA SPLENDENS-VARIËTEITEN

Van de Betta splendens was heel lang alleen de gewone langvinnige soort verkrijgbaar. Tegenwoordig zijn er diverse vormen met allerlei mooie namen in de handel. Een kleine selectie van veel verkochte varianten zijn: crowntail, halfmoon, double tail, plakot, short-tail, dumbo ear en koi. Ook de Betta-vrouwen worden steeds populairder. Zo zijn er van de genoemde varianten regelmatig ook crowntail, halfmoon en dumbo ear Betta-vrouwen op de markt. Ook volledig witte of zwarte varianten zijn geen uitzondering meer. Echte wildvang Betta splendens zijn bijna niet in de handel; een enkele keer per jaar komen ze voorbij. Met name aquariumspeciaalzaken hebben hier dan weleens interesse in. Zoals gezegd bevat de Betta-familie ook nog andere soorten zoals de coccina, albimarginata, imbellis enz. Dit zijn soorten die per soort een andere verzorging kunnen verlangen die niet te vergelijken zijn met de verzorging van de Betta splendens. Enige voorkennis voordat men overgaat tot de aanschaf van een van deze andere soorten is wel noodzakelijk.

VERZORGING

De Betta splendens wordt op grote schaal gekweekt in de landen waar ze ook van oorsprong vandaan komen. De mannen worden daar separaat opgefokt in potten of flessen. Ook in de handel moeten de Betta-mannen apart van elkaar worden gehouden. Dat kan in grote potten waar iedere dag wat water ververs

wordt of gewoon in de verkoopaquaria tussen de andere vissen. Je moet er wel op letten dat ze dan niet bij vissen (bijvoorbeeld Barbus-soorten) terecht komen die aan de lange vinnen gaan plukken, want dan blijft er van de mooie vis weinig over. De consument kan al een enkele Betta-man houden in een aquarium van bijvoorbeeld 30 liter. Uiteraard voorzien van een filter en verwarming en een complete inrichting om het de Betta zo veel mogelijk naar de zin te maken.

Voor de consumenten die de Betta in een groter aquarium (vanaf 80 centimeter) willen houden, is een 'harem' van enkele vrouwtjes op één mannetje een leuke aanvulling en een blikvanger in het aquarium. Tegenwoordig zijn de vrouwtjes ook mooi gekleurd te krijgen, dus het is aan de consument om te kiezen voor bijvoorbeeld een groepje blauwe of witte Betta's of voor een bonte mengeling van kleuren. In een te klein aquarium is dit niet aan te raden omdat de vrouwtjes wel moeten kunnen vluchten en schuilen voor

een fanatiek mannetje. Ondanks dat de Betta splendens een kortere periode wel een wat koelere temperatuur verdraagt (maar niet onder de 20 graden) ligt de ideale temperatuur om deze dieren langere tijd te verzorgen zo rond de 25 graden. Voor de kweek mag dit nog iets warmer zijn. Omdat Betta's van oorsprong in rustige watertjes leven en ook niet al te sterke zwemmers zijn, is het af te raden om ze te huisvesten in een aquarium waar een heel sterke stroming aanwezig is. Hierin zullen ze nooit op hun gemak zijn en zich alleen ophouden in een hoek waar de stroming het minst is.

Betta splendens zijn goed te voeren met de meeste droogvoer-varianten. Toch is het aan te bevelen om regelmatig af te wisselen met wat steviger voer in de vorm van (diepvries) witte en zwarte muggelarven, daphnia of cyclops om ze in een optimale conditie te houden. Betta's zijn echte veelvraters die makkelijk overvoerd kunnen worden, dus voer kleine beetjes tegelijk. Een dag in de week het voeren overslaan kan zeker geen kwaad en zal de vis eerder ten goede komen.

Onder de juiste omstandigheden kan een Betta drie tot vier jaar oud worden. Betta splendens zijn niet gevoeliger voor de bekende visziekten zoals witte stip, vinrot en schimmel dan andere tropische vissen. Eigenlijk zijn ze zelfs wat taaier.

BREED PUBLIEK

Ondanks dat de Betta splendens al meer dan 100 jaar bekend is in de aquaristiek, blijkt de consument nog steeds niet uitgekeken op deze vis. Als winkelier kun je met het juiste verhaal een breed publiek bereiken met deze vissen: zowel beginners, aquascapers, maar zeker ook de wat meer gevorderden. ←

Huisdier in the spotlight

In elke editie belicht het Dibevo-Vakblad een huisdier. Wat zijn de belangrijkste kenmerken, hoe presenteert je het dier in de winkel, wat is het verhaal bij dit dier en hoe informeer je je klant?

